

СИЛАБУС

навчальної дисципліни «Психологія (загальна, вікова)»

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	ОК 1.10 Психологія (загальна, вікова)
Статус дисципліни	Нормативна
Рівень вищої освіти, форма навчання	перший (бакалаврський), денна форма
Освітньо-професійна програма	Соціальна робота
Спеціальність	231 «Соціальна робота»
Рік навчання, семестр	1-й рік (2 семестр)
Мова викладання	Українська
Викладач	Яремко Романа Ярославович, к. психол. н., викладач кафедри практичної психології та педагогіки; Балебрух Юлія Богданівна, викладач кафедри практичної психології та педагогіки.
E-mail	r.yaremko@ldubgd.edu.ua
Сторінка курсу в ВУ	https://virt.ldubgd.edu.ua/course/view.php?id=3401
Консультації	Згідно з розкладом консультацій кафедри практичної психології та педагогіки

2. Анотація до курсу

Психологічні знання необхідні кожній людині, ажде знаючи себе та інших, вона буде прагнути до вдосконалення власних можливостей, гармонізації взаємин із соціальним оточенням. Освітня програма підготовки бакалавра зі спеціальності 231 «Соціальна робота» передбачає оволодіння здобувачами вищої освіти низки фахових компетенцій в області психології, зокрема вивчення вікової динаміки психіки людини, закономірностей та фактів розвитку, особливостей психічних процесів і психічних властивостей особистості в онтогенезі. Світовий досвід свідчить про зростання ролі психології на різноманітних етапах діагностики, терапії і реабілітації. Зміст тем дисципліни передбачає ознайомлення здобувачів з основними поняттями психології, закономірностями розвитку та функціонування людської психіки, що дозволить у майбутньому здійснювати психологічну підтримку. Розуміння індивідуально-психологічних властивостей особистості дозволить створювати оптимальний психологічний клімат колективів, гармонізувати його взаємини з оточенням. Дисципліна вивчається в тісному зв'язку з дисциплінами «Соціальна психологія» та «Педагогіка», що дозволяє реалізувати міжпредметні зв'язки та сприяє створенню цілісного уявлення про зміст професійної діяльності соціального робітника.).

3. Мета і завдання курсу

3.1. Мета навчальної дисципліни - навчальної «Психологія (загальна, вікова)» є забезпечення системи теоретичних знань здобувачів вищої освіти з основними проблемами, напрямками і методами вікової психології та формування практичних вмінь та навиків в процесі вивчення курсу. Розкрити загальні закономірності й етапи формування предмету загальної та вікової психології, динаміку і логіку розвитку психологічних концепцій, панорами різних поглядів та закони, що керують розвитком, процесом пізнання внутрішнього і зовнішнього світу людини, становлення її як особистості.

3.2.Завдання:

- забезпечити засвоєння здобувачам уявлень про основні закономірності психічного розвитку особистості;
- формувати вміння використовувати теоретичні знання для аналізу поведінки особистості різних вікових категорій;
- розкриття сутності, змісту та особливостей розвитку наукових знань з проблем вікової психології; вдосконалення навичок оцінювати, аналізувати та узагальнювати наукові знання з цієї дисципліни;
- розкрити підходи до періодизації психічного розвитку особистості;
- сприяти оволодінню здобувачами глибоких знань щодо основних законів та факторів психічного розвитку людини на різних етапах онтогенезу;
- формувати здатність використовувати теоретичні знання для аналізу поведінки особистості різних вікових категорій;
- сприяти опануванню здобувачами особливостей застосування методів вікової психології;
- формувати уміння застосовувати отримані знання з вікової психології для розв'язання завдань у фаховій діяльності.
-

3.3.Компетентності:

Загальні компетентності:

- ЗК03 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- ЗК04 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- ЗК11 вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми;
- ЗК15 здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Фахові компетентності:

- ФК 01 Знання і розуміння сутності, значення і видів соціальної роботи та основних її напрямів (психологічного, соціально-педагогічного, юридичного, економічного, медичного);
- ФК 09 Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів;
- ФК 11 Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, тендерних, етнічних та інших особливостей.
- ФК 20 Здатність до сприяння підвищенню добробуту і соціального захисту осіб, здійснення соціальної допомоги та надання підтримки тим, хто перебуває у складних життєвих обставинах.

3.4. Програмні результати навчання:

- РН 01 Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування; професійних і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами;
- РН 04 Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми;
- РН 09 Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги;
- РН 10 Аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах;
- РН 11 Використовувати методи профілактики для запобігання можливих відхилень у психічному розвитку, порушень поведінки, міжособистісних стосунків, для розв'язання конфліктів, попередження соціальних ризиків та складних життєвих обставин;
- РН 14 Самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна соціальна допомога;
- РН 17 Встановлювати та підтримувати взаємини з клієнтами на підґрунті взаємної довіри та відповідно до етичних принципів і стандартів соціальної роботи, надавати їм психологічну підтримку й оснажувати клієнтів.

4. Формат і обсяг курсу

Формат курсу Навчальний матеріал дисципліни з чотирьох змістових блоків, які є логічно завершеними, відносно самостійними, цілісними частинами. На вивчення дисципліни передбачено 16 лекційних та 16 семінарських занять. У процесі вивчення курсу здобувачі вищої освіти також повинні брати активну участь в обговоренні дискусійних питань, вирішувати індивідуально та у групі ситуативні завдання.

Обсяг дисципліни: 3,5 кредити / 105 академічних годин, з яких – лекцій 32 години, семінарських – 32 години, самостійної роботи 41 година.

Форми навчання лекції, семінарські заняття, консультації, самостійна робота (в тому числі виконання здобувачами освіти індивідуальних завдань у позааудиторний час).

5. Тематика та зміст курсу

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин (денна форма)				
	усього	у тому числі			
		л	сем	лаб	с.р.
1	2	3	4	5	6
<u>Змістовий модуль 1. Психологія як наука та навчальна дисципліна</u>					
Тема 1.1. Психологія як наука. Розвиток психології.	7	2	2		3
Тема 1.2 Предмет і завдання сучасної психології	7	2	2		3
Тема 1.3. Центральна нервова система людини та психіка	8	2	2		4
<u>Змістовий модуль 2. Індивідуально-психологічні властивості особистості</u>					
Тема 2.1. Темперамент	11	4	4		3
Тема 2.2. Характер	12	4	4		4
Тема 2.3. Здібності	7	2	2		3
<u>Змістовий модуль 3. Емоційно-вольова та пізнавальна сфери особистості</u>					
Тема 3.1. Емоційно-вольова сфера	7	2	2		3
Тема 3.2. Відчуття та сприймання	8	2	2		4
Тема 3.3. Мислення та пам'ять	11	4	4		3
Тема 3.4. Мова та мовлення	12	4	4		4
<u>Змістовий модуль 4. Вікова періодизація особистості</u>					
Тема 4.1. Періодизація вікового розвитку	7	2	2		3
Тема 4.2. Особливості психічного розвитку на різних вікових етапах	8	2	2		4
Всього	105	32	32		41

6. Інформаційний обсяг навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Психологія як наука та навчальна дисципліна

Тема 1.1. Психологія як наука. Розвиток психології.

Основні підходи до визначення історичних етапів розвитку психологічної науки. Психологія як наука про душу. Психологія як наука про свідомість. Психологія як наука про поведінку. Психологія – наука про психіку як єдність свідомого і несвідомого, зовнішнього і внутрішнього психічного у взаємодії людини зі світом.

Тема 1.2. Предмет і завдання сучасної психології

Предмет і завдання сучасної психології. Місце психології в системі наук. Галузі психології.

Тема 1.3. Центральна нервова система людини та психіка

Структура і функціонування центральної нервової системи людини. Мозок, людська психіка і психічне в єдності світу. Розвиток психіки в онтогенезі.

Змістовий модуль 2. Індивідуально-психологічні властивості особистості

Тема 2.1. Темперамент

Визначення темпераменту та теорії темпераменту. Типи темпераменту та характеристика їх.

Тема 2.2. Характер

Поняття про характер, формування, структура та основні риси характеру. Акцентуації характеру.

Тема 2.3. Здібності

Характеристика здібностей, структура та різновиди.

Змістовий модуль 3. Емоційно-вольова та пізнавальна сфери особистості

Тема 3.1. Емоційно-вольова сфера

Воля. Вольові якості особистості. Розуміння емоцій та почуттів. Класифікація емоцій та почуттів. Експресивний компонент емоційного реагування. Характеристика різних видів емоційного реагування. Теорії емоцій. Роль і функції емоцій у керуванні поведінкою та діяльністю. Прикладна роль емоцій. Поняття волі та її функцій. Вольові дії. Фази та ознаки вольових дій, їх стимулювання. Вольові якості

Тема 3.2. Відчуття та сприймання

Відчуття як явище. Фізіологічне підґрунтя відчуттів. Класифікація та різновиди відчуттів. Загальні властивості відчуттів. Поняття сприйняття. Функції, характеристика образу сприйняття та його процесуальність. Теорії і методи дослідження сприйняття. Властивості та види сприйняття.

Тема 3.3. Мислення та пам'ять

Поняття пам'яті та її теорії. Фізіологічне підґрунтя пам'яті. Процеси пам'яті. Різновиди пам'яті. Пам'ять та організація знань. Індивідуальні особливості пам'яті. Шляхи розвитку пам'яті. Поняття мислення. Теорії мислення. Розумові дії та операції мислення. Форми мислення та його різновиди. Процес мислення і розуміння. Індивідуальні особливості мислення.

Тема 3.4. Мова та мовлення

Мова та її функції. Фізіологічні механізми мовної діяльності. Різновиди мовлення.

Змістовий модуль 4. Вікова періодизація особистості

Тема 4.1. Періодизація вікового розвитку

Поняття про вік. Принципи і критерії вікової періодизації. Соціальна ситуація розвитку, провідний вид діяльності та психічні новоутворення як критерії вікової періодизації. Вікова періодизація Д. Б. Ельконіна. Стадії соціалізації за А. В. Петровським. Психосексуальні стадії розвитку особистості за З. Фрейдом. Нормальна і аномальна лінії розвитку в періодизації Е. Еріксона

Тема 4.2. Особливості психічного розвитку на різних вікових етапах

Психологія дитини немовлячого віку, дитини раннього віку, дошкільного дитинства, молодшого школяра, підлітка, ранньої юності, ранньої дорослості, зрілого дорослого віку, старості.

7. Завдання для самостійної роботи

Самостійна робота є невід'ємною складовою успішного опанування курсу. Вона передбачає вивчення лекційного матеріалу курсу, розміщеного у «Віртуальному університеті», самостійне опанування низки визначених викладачем питань, тестування рівня знань, а також виконання індивідуальних завдань.

Питання для самостійного опрацювання:

1. Природа психіки та предмет психологічної науки.
2. Психологічні напрями і концепції психологічної науки.
3. Роль темпераменту в діяльності людини. Формування характеру.
4. Нейрофізіологічні механізми відчуттів і сприймань.
5. Психологія мислення та дослідження в галузі штучного інтелекту.
6. Фізіологічні основи уяви. Уява та органічні процеси. Фантазія.
7. Зв'язок пізнавальної та афективної сфер.
8. Регулятивне значення емоції та волі в самотворенні особистості.
9. Загальна характеристика регуляторних процесів.
10. Загальна характеристика процесу соціалізації.
11. Соціально-психологічний клімат як результат та умова ефективності спільної діяльності.
12. Фонетичні аспекти етикетного мовлення.
13. Вибір мовних одиниць у мовленні.
14. Комплексні способи подолання стресу
15. Вплив особливостей темпераменту та характеру на індивідуальний стиль спілкування.

З метою закріплення отриманих практичних навиків, здобувачі вищої освіти виконують індивідуальні завдання, які отримують в кінці семінарських занять. Практичні та семінарські заняття відображені в електронному освітньому середовищі «Віртуальний університет». Перевірка правильності виконання завдань проводиться на наступному семінарському занятті.

8. Форми і методи навчання

Навчання здобувачів вищої освіти відбувається відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у ЛДУ БЖД» https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/polozhennya_pro_organizaciyu_osvitnogo_procesu_ldu_bzhd_nova_redakciya_10.2020.pdf. Основні

форми організації навчання: лекції (лекція з елементами пояснення; лекція-бесіда; лекція-презентація; лекція-демонстрація; проблемна лекція; лекція-дискусія), семінарські заняття (семінар-опитування; семінар-дискусія) з поточним контролем, консультації, самостійна робота (вивчення лекційного матеріалу курсу, розміщеного у «Віртуальному університеті», та самостійне опанування навчального матеріалу за визначеними викладачем завданнями з поточним контролем у вигляді тестування). Передбачено виконання індивідуальних завдань – есе на актуальні психологічні теми.

Із метою забезпечення максимального засвоєння здобувачами освіти матеріалу курсу використовуються такі **методи**:

методи організації та реалізації навчально-пізнавальної діяльності:

- словесні (пояснення; бесіда; проблемний виклад; дискусія);
- наочні (комп'ютерна презентація; демонстрування наочних матеріалів; застосування опорних сигналів; використання конспектів);
- практичні методи (вправи; підготовка презентацій; елементи практичних завдань; спостереження).

методи стимулювання та мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

- проблемний виклад матеріалу;
- моделювання психологічних ситуацій;
- мозковий штурм;
- метод опори на життєвий досвід, кейс-метод;
- навчальні дискусії;
- частково-пошуковий метод.

методи контролю та самоконтролю ефективності діяльності здобувачів освіти:

- усного контролю (індивідуальне та фронтальне усне опитування, виступ з рефератом, виступ з презентацією, відповідь під час семінару);
- письмового контролю (тестування, письмове опитування, виконання індивідуального завдання – есе-рефлексія);
- самоконтролю та взаємоконтролю (самоперевірка за допомогою відповідей на контрольні питання

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності Навчально-науковий психології та соціального захисту

Львівський державний
університет безпеки
життєдіяльності

лекційного курсу, самотестування у «Віртуальному університеті», аналіз відповідей одногрупників і самоаналіз);

– оцінювання результатів неформальної освіти здобувачів, одержаних поза освітнім процесом у ЗВО. На лекціях застосовуються аналітичний, індуктивний і дедуктивний методи вивчення матеріалу, інтерактивні методи педагогічної взаємодії. Структура семінарського заняття містить: письмово підготовлені та презентовані виступи-доповіді, обговорення вузлових питань, окремі практичні завдання, дискусії, підведення підсумків.

9. Технічне та програмне забезпечення /обладнання

Ноутбук, мультимедійний проектор, програмне забезпечення MS Office (Teams, PowerPoint, Word, Excel, Maple), електронне навчальне середовище «Віртуальний університет» (на базі платформи Moodle).

10. Система оцінювання

Оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти регулюється «Положенням про порядок та критерії оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у ЛДУ БЖД» https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/nakazy/polozh_ldubzhd_poryadok_ocinyuvannya_.pdf.

Контроль і оцінювання рівня компетентності та відповідності програмних результатів здійснюється згідно з кредитно-модульною системою організації освітнього процесу за національною (чотирибальною) шкалою, відповідно до Додатку Б «Положення...», і складається з двох етапів: поточного та підсумкового, результати яких інтегруються в підсумковій оцінці.

Поточний контроль

Поточний контроль проводиться на семінарських заняттях у терміни, які визначаються календарним планом. Мета поточного контролю – виявити рівень знань здобувачів із розділів дисципліни, а саме: оцінити ступінь розуміння та засвоєння теоретичного і практичного матеріалу, здатності осмислити зміст теми, умінь публічно презентувати певний матеріал, виконати завдання, передбачені для самостійного опрацювання.

У ході поточного контролю проводиться систематичний вимір приросту знань і вмінь, а також їх корегування. Оцінювання здійснюється за національною шкалою – «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно». Викладач вносить оцінки до журналу обліку роботи академічної групи (поточна успішність). Результати поточного контролю (**максимально 50 балів**) ураховуються під час виставлення підсумкових оцінок.

Здобувач, який отримав оцінку «незадовільно» на поточному контролі, зобов'язаний її перескласти.

Вид робіт	Формат проведення та норми оцінювання
робота на семінарському занятті	Контроль відбувається шляхом оцінювання виступів, урахування активності під час колективних дискусій й обговорень. За роботу на семінарських заняттях протягом семестру можна отримати до 30 балів.
самостійна робота; виконання тестів	Контроль здійснюється шляхом виконання здобувачами тестових завдань за кожною темою, розв'язання яких сумарно оцінюється до 10 балів. Успішне виконання всіх тестових завдань, а також підсумкового тесту (не нижче 51) у «Віртуальному університеті» є підтвердженням виконання завдань самостійної роботи здобувача освіти й умовою допуску до іспиту.
індивідуальна робота	Здобувачі освіти мають можливість презентувати поглиблене вивчення матеріалу навчальної дисципліни шляхом написання одного есе. Перелік тем подано в електронному курсі «Віртуального університету». Виконання есе оцінюється до 10 балів.
Критерії поточного контролю	
Оцінювання поточних результатів (виконання завдань, винесених на семінар) проводять за такими показниками (у % від кількості балів, виділених на завдання із заокругленням до цілого):	
– завдання не виконано або виконано в недостатньому обсязі	0–35%

Львівський державний
університет безпеки
життєдіяльності

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності Навчально-науковий психології та соціального захисту

– завдання виконано частково, містить суттєві помилки наукового та методичного характеру	36–50%
– завдання виконано повністю, але допущені окремі недоліки (у змісті, висновках)	51–60%
– завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (у прикладах, в оформленні), відповіді на уточнювальні запитання викладача не точні	61–70%
– завдання виконано правильно, вчасно, зауваження не принципові, однак відповіді на уточнювальні запитання викладача не завжди обґрунтовані, чи не повні.	71–80%
– завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень, відповіді на уточнювальні запитання викладача змістовні, аргументовані.	81–90%
– у виконанні завдання виявлено ґрунтовну підготовку, висловлено власну точку зору, підкріплено сучасною науковою аргументацією, дано вичерпні відповіді на всі запитання	91–100%
Виконання есе оцінюється за якістю таких його компонентів: 1) відповідність змісту темі – 0–1 бала; 2) структурна повнота та логічність викладу – 0–3 бала; 3) аргументованість висновків – 0–3 бала; 4) оригінальність роботи і культура посилань на джерела – 0–2 бала; 5) грамотність та охайність оформлення – 0–1 бала.	
Підсумковий контроль	
Підсумковий контроль здійснюється наприкінці семестру шляхом складання диференційованого заліку та має на меті перевірку набутих здобувачем вищої освіти знань, умінь та інших компонентів компетентності з навчальної дисципліни. До диференційованого заліку допускаються здобувачі, які відпрацювали не менше 50 % пропусків і виконали поточні та підсумкові тести в середовищі «Віртуальний університет» (оцінка «задовільно» та вище). Диференційований залік (максимально 50 балів) складається з двох письмових завдань із переліку, поданого у «Віртуальному університеті».	
Критерії підсумкового контролю	
Підсумковий контроль здобувача освіти проводять за показниками повноти, відповідності, обґрунтованості, структурної логічності й аргументованості відповідей із кожного питання:	
– не володіє навчальним матеріалом, не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань і практичних завдань; не відповів на жодне додаткове питання	0 балів
– частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст питань, допускаючи при цьому суттєві помилки; правильно відповів на окремі додаткові питання	1–5 балів
– не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно, поверхово викладає його, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань, допускає суттєві неточності; правильно відповів на менше половини додаткових питань.	6–10 балів
– у цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування й аргументації, без використання необхідної літератури, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки; правильно відповів на половину додаткових питань.	11–15 балів
– достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає, в основному розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу; однак не вистачає достатньої глибини й аргументації, допускаються окремі несуттєві неточності та незначні помилки; правильно відповів на більшість додаткових питань.	16–20 балів
– у повному обсязі володіє матеріалом, вільно, самостійно й аргументовано його викладає, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань і практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу; правильно відповів на всі додаткові питання	21–25 балів

Викладач може ставити додаткові питання; кожна відповідь оцінюється до 5 балів.

Якщо здобувач вищої освіти не був присутній на диференційованому заліку, викладач ставить у відомість відмітку «не з'явився». Здобувач освіти, який не був присутній на диференційованому заліку або отримав незадовільну оцінку, складає його повторно. Повторне складання відбувається не більше двох разів: один раз – викладачеві, а другий – комісії, до складу якої входить начальник кафедри і 2–3 науково-педагогічних працівника.

Недопущені до диференційованого заліку здійснюють перескладання в терміни, передбачені для усунення академічної заборгованості.

Під час підсумкового оцінювання враховується поточно-накопичувальна інформація, зареєстрована в журналі обліку роботи академічної групи. Підсумкова оцінка обчислюється як сума рейтингових оцінок (балів) поточного (max 50 балів) і підсумкового (max 50 балів) контролю за 100-бальною шкалою, яка переводяться в національну шкалу та шкалу ЄКТС.

Інтерпретація підсумкового оцінювання:

«відмінно» (А, 91–100) – здобувач повністю оволодів програмою навчальної дисципліни на найвищому рівні – дає вичерпні, обґрунтовані, теоретично та практично правильні відповіді не менш ніж на 91% питань, опанував рекомендовану літературу, демонструє поглиблене знання матеріалу, проводить узагальнення та висновки, досконало оформлює завдання, виявляє активність, самостійність і креативність у виконанні поставлених завдань, прагне до вивчення позапрограмного матеріалу та опанування міждисциплінарних знань;

«дуже добре» (В, 81–90) – здобувач оволодів програмою навчальної дисципліни на високому рівні – дає обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді не менш ніж на 81% питань, опанував рекомендовану літературу, демонструє знання матеріалу, формулює висновки, охайно оформлює завдання, виявляє активність і самостійність, проте допускає окремі неточності;

«добре» (С, 71–81) – здобувач в основному оволодів програмою навчальної дисципліни на продуктивному рівні – володіє знаннями матеріалу, знаходить правильні відповіді не менш ніж на 71% питань, але допускає незначні помилки у формулюванні термінів, категорій і вирішенні завдань, проте за допомогою викладача швидко виправляється; виявляє активність у виконанні завдань;

«задовільно» (D, 71–80) – здобувач показав задовільні результати оволодіння навчальною програмою дисципліни на репродуктивному рівні – дає правильну відповідь не менше ніж на 71% питань, однак вони не завжди обґрунтовані, неповні; у відповідях допускає помилки, які здатен виправити; виступає за темою завдань, бере задовільну участь у груповій роботі;

«достатньо» (Е, 61–70) – здобувач виявив мінімально достатній рівень знань із дисципліни, необхідний для продовження навчання – вивчив основні терміни курсу й орієнтуються в базовому матеріалі, дає правильну відповідь не менше ніж на 61% питань, однак вони недостатньо обґрунтовані, невичерпні; допускає помилки, які виправляє за допомогою викладача; недостатньо виступає за темою завдань, майже не бере участі у груповій роботі;

«незадовільно з можливістю повторного складання» (FХ, 36–60 балів) – здобувач дає правильну відповідь не менше ніж на 36% питань, однак вони необґрунтовані, невичерпні, допускає грубі помилки, індиферентно виявляє себе під час виконання групових завдань, має поверхневе уявлення про навчальний матеріал, не здатен ним оперувати;

«незадовільно з обов'язковим повторним курсом» (F, 0–35 балів) – здобувач дає правильну відповідь менше ніж на 35% питань, при цьому відповіді необґрунтовані, невичерпні, допускає грубі помилки, цілковито індиферентно або негативно виявляє себе під час групових завдань, відсутні суттєві уявлення про зміст курсу, загалом не володіє навчальним матеріалом у необхідному обсязі.

Підсумкові оцінки виставляються публічно та вносяться до екзаменаційної відомості, залікової книжки (позитивні результати) здобувача в національній, 100-бальній шкалі та шкалі ЄКТС відповідно до співвідношень, прийнятих у ЛДУБЖД. Шкала переведення балів у підсумкову оцінку подана в Таблиці 1.

Шкала оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, диференційованого заліку, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
91–100	A	Відмінно	зараховано
81–90	B	Дуже добре	
71–80	C	Добре	
61–70	D	Задовільно	
51–60	E	Достатньо	
36–50	FX	незадовільно (з можливістю повторного складання)	не зараховано
0–35	F	незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)	

11. Політика курсу

Політика курсу полягає в послідовному та цілеспрямованому здійсненні освітнього процесу на засадах прозорості, доступності, наукової обґрунтованості, методичної доцільності, академічної доброчесності, дисциплінованості та відповідальності всіх учасників. Виконання навчальних завдань і робота в курсі має відповідати вимогам «Кодексу академічної доброчесності та корпоративної культури ЛДУ БЖД» https://ldubgd.edu.ua/sites/default/files/1_nmz/nakazy/kodeks_akademichnoyi_dobrochesnosti_ta_korpo.pdf.

Академічні очікування від здобувачів освіти – своєчасне виконання завдань, передбачених силабусом дисципліни; обов'язкове відвідування та виконання семінарських занять і завдань самостійної роботи. Рекомендується:

- не пропускати заняття без поважної причини та не запізнюватися;
- брати активну участь в освітньому процесі, вести конспекти лекцій, семінарських занять, готувати теоретичний та практичний матеріал, презентації до виступів, виконувати передбачені курсом вправи, вирішувати тестові завдання;
- брати участь в опрацюванні семінарських питань (доповнення, відповідь на питання викладача, висловлення своєї обґрунтованої точки зору під час обговорення проблемних питань)
- здійснювати самостійну підготовку до занять відповідно до затвердженого плану;
- складати згідно з графіком поточний контроль (тести, індивідуальні завдання) дисципліни;

Дотримання принципів академічної доброчесності:

- всі завдання поточного та підсумкового контролю виконувати самостійно без допомоги сторонніх осіб;
- дотримуватись норм законодавства про авторське право і суміжні права;
- напрацювання інших авторів використовувати лише з належно оформленим цитуванням – у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей посилатись на перевірені джерела інформації;
- для оцінювання надавати лише результати власної роботи;
- надавати достовірну інформацію про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.
- не допустимо вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити ваші результати чи погіршити/покращити результати інших здобувачів освіти;
- не допустимо оприлюднювати (публікувати) відповіді на питання, які використовуються в рамках курсу для оцінювання знань здобувачів освіти.

За порушення академічної доброчесності (плагіат, фальсифікація, списування, обман тощо) здобувачі освіти можуть бути притягнені до академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (тестове завдання, іспит, залік тощо); повторне проходження відповідного курсу; відрахування з Університету.

Поведінка в аудиторії:

- дотримуйтесь вимог законодавства, Статуту та правил внутрішнього розпорядку ЛДУБЖД;
- виконуйте вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями
- дотримуйтесь дисципліни під час освітнього процесу – поважайте працю викладачів,

товаришів по навчанню та себе;

– не допустимі запізнення на лекцію та інші заняття; викладач має право не допустити до заняття здобувача, що запізнився;

– не припустимо відволікатись на розмови, користуватись мобільними телефонами та іншими гаджетами, порушувати дисципліну в будь який інший спосіб; викладач має право відсторонити від заняття здобувача, що порушує дисципліну і не реагує на зауваження;

– користування пристроями (гаджетами) для доступу до мережі Інтернет дозволене лише під час семінарських/практичних занять за вказівкою чи дозволом викладача для виконання тестових завдань і використання додаткових програм в освітніх цілях;

– прислухайтесь до думки колег; поважайте людську гідність;

– дотримуйтесь норм культури мовлення;

– демонструйте самостійність, ініціативу, творчі здібності тощо.

Політика щодо пропусків занять. Пропуски занять без поважної причини не допустимі. У разі пропуску з поважних причин лекційних занять їх необхідно відпрацювати у двотижневий термін. Пропущені лекції відпрацьовують у позааудиторний час (під час консультації викладача) шляхом усного/письмового опитування за змістом лекції або тестування у Віртуальному університеті.

Відпрацювання пропущених чи незадовільно оцінених семінарських занять відбувається за умови попереднього ознайомлення з матеріалами лекцій і виконання завдань, запропонованих викладачем (можуть відрізнитись від тих, що готували одногрупники).

Політика щодо термінів виконання завдань і ліквідації академічної заборгованості: терміни виконання завдань вказуються в електронному курсі «Віртуального університету». Роботи, які здаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Відпрацювання академічної заборгованості з дисципліни можливо до дня проведення підсумкового контролю (відповідно до розкладу).

Недопущені до підсумкового контролю здобувачі освіти здійснюють перездачу в терміни, відведені для усунення академічної заборгованості у два етапи: 1) заборгованість із поточного контролю; 2) заборгованість із підсумкового контролю. Ліквідація заборгованості поточного контролю відбувається шляхом виконання тестових завдань і підготовки рефератів із навчального матеріалу (3–5 рукописних сторінок) згідно з тематичним планом курсу. У разі позитивної оцінки на наступний день призначається ліквідація заборгованості з підсумкового контролю у форматі перездачі екзамену.

12. Рекомендована література:

12.1. Основна:

1. Баклицька О. П., Баклицький І. О., Сірко Р. І., Слободяник В. І. Психодіагностика. Психологічний практикум : навч. посібн. Львів : СПОЛОМ, 2015. 464 с.
2. Варій М. Й. Психологія. 2-ге видання: навч. посіб. К., 2009.
3. Вітенко І. С., Вітенко Т. І. Основи психології. Вінниця: Нова книга, 2001.
4. Загальна психологія: Підруч. для студ. виш, навч. закл. / За заг. ред. акад. С. Д. Максименка. К.: Форум, 2000. 543 с.
5. Лазуренко О. О. Основи психології: навч.-метод. посіб. К., 2002. 168 с.
6. Максименко С. Д., Соловієнко В. О. Загальна психологія. К. 2000.
7. Панюк В., Титаренко Т., Черпалева Н. . Основи практичної психології .К.: Либідь, 2006.

12.2. Додаткова:

1. Агапова С.В., Яремко Р.Я. Розвиток особистості у підлітковому віці. Вектор пошуку в сучасному освітньому просторі: збірн. матеріалів ІХ Всеукраїнськ. науково-практичн. Інтернет-конференц. (Луцьк, 23 грудня 2020 р.). Луцьк, 2020. 291 с.
2. Смирнова В. Р., Яремко Р.Я. Статеве виховання дітей як важливий елемент розвитку психічно здорової особистості Теорія контрольності та актуальні проблеми сучасної психології: матеріали наукових читань, присвячених 115-й річниці від дня народження Ярослава Івановича Цурковського – відомого українського вченого-психолога, громадського діяча (20 лютого 2020 р., м. Львів). Львів, 2020. 186 с.
3. Яремко Р. Я. Коваль І. С. Емпіричне дослідження розвитку асертивної поведінки у здобувачів вищої освіти університетів з особливими умовами навчання. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. Серія психологічна: збірник наукових праць /головний редактор З.Я. Ковальчук. Львів: ЛьвДУВС, 2023. Вип. 1. 120 с.

редактор З.Я. Ковальчук. Львів: ЛьвДУВС, 2023. Вип. 1. 120 с. DOI <https://doi.org/10.32782/2311-8458/2023-1-14>.

12.3. Інформаційні ресурси:

1. Віртуальний університет ЛДУ БЖД [Електронний ресурс]. Доступний з <https://virt.ldubgd.edu.ua/course/view.php?id=3401>.

2. Кудерміна О. І. Психологія: навчальний посібник [Електронний ресурс] /Л.І. Казміренко, О.І. Кудерміна, О.Є. Мойсеєва. – Режим доступу:.

Розглянуто на засіданні кафедри соціальної роботи, управління та суспільних дисциплін

протокол від « 1 » Вересня № 1 2023р.

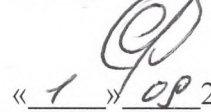
РОЗРОБНИК

Викладач кафедри практичної психології та педагогіки
кандидат психологічних наук

Роман ЯРЕМКО
« 1 » 09 2023р.

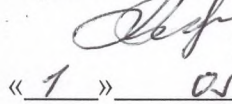
ЗАТВЕРДЖЕНО

Начальник кафедри практичної психології та педагогіки
доктор психологічних наук, професор

Роксолана СІРКО
« 1 » 09 2023р.

ПОГОДЖЕНО

Гарант освітньої програми «Соціальна робота» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Емілія КОСТИШИН
« 1 » 09 2023р.

ПОГОДЖЕНО

Заступник начальника навчально-наукового інституту психології та соціального захисту

Ірина БАБІЙ
« 1 » 09 2023р.

Дата актуалізації					
Підпис					
Ім'я, прізвище завідувача кафедри					